

Előterjesztés*a Közgyűlés részére*

Tisztelt Közgyűlés!

A Fővárosi Közgyűlés az 570/2024. (X. 4.) Főv. Kgy. határozatban rendelkezett arról, hogy szükségesnek tartja egy korszerű, a 21. század elvárásainak megfelelő állatvédelmi központ működtetését a Fővárosi Önkormányzat állatvédelmi feladatainak magasabb szintű ellátása érdekében. A Közgyűlés 572/2024. (X. 4.) Főv. Kgy. határozata az új állatvédelmi központ létrejöttéig történő átmeneti menhelyi kapacitásbővítés biztosításáról, az 573/2024. (X. 4.) Főv. Kgy. határozat pedig az új Budapesti Állatvédelmi Központ kialakításához szükséges döntéselőkészítő tanulmány elkészítéséről rendelkezik. Az 571/2024. (X.4.) Főv. Kgy. határozat 5 évre szóló állatvédelmi cselekvési program megalkotását irányozza elő, mely a főváros és a többi, állatvédelemben érintett szereplő koordinált együttműködését hivatott szabályozni.

A fentiekben említett közgyűlési határozatok végrehajtásához szükséges pénzügyi fedezet Budapest Főváros Önkormányzata 2025. évi összevont költségvetésében biztosított azáltal, hogy a Podmaniczky Mozgalom módosított indítványa alapján új előirányzatként jött létre az Állatvédelmi Alap.

Az Állatvédelmi Alapban biztosított 75 millió forintos keretből 10 millió forint ivartalanítási program megvalósítására, 15 millió forint állatmenhelyi kapacitásfejlesztésre, 50 millió forint új állatvédelmi központ tervezésére használható fel a 2025-ös év folyamán.

Jelen előterjesztésünk egyrészt az állatvédelem fővárosi szintű hatékonyabb megvalósításához szükséges szervezeti keretek megteremtéséről, másrészt az Állatvédelmi Alapból finanszírozott programok elindításáról szól.

1) A fővárosi szintű állatvédelem szervezeti kereteinek újraszervezése

A tervezett Állatvédelmi Alap forrásainak hatékony felhasználása érdekében, valamint az állatvédelmi feladatok fővárosi szintű hatékonyabb ellátása érdekében elengedhetetlen a megfelelő szervezeti keretek kialakítása, **az állatvédelemmel kapcsolatos feladatok központi irányításának, koordinálásának egy meghatározott, felelős szereplőhöz rendelése** annak érdekében, hogy a nagyszámú érintettel (civil szervezetek, kerületek, Állatorvosi Egyetem, hatóságok stb.) történő folyamatos kapcsolattartás biztosított legyen, és a későbbiekben felálló új Állatvédelmi Központ szervezeti alapjai is megfelelő kompetenciával rendelkező szervezetenél, megfelelő tudásbázison jöjjenek létre.

Ma az állatvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásában a Fővárosi Rendészeti Igazgatóság és a Fővárosi Állat- és Növénykert egyaránt érintett. Tekintettel arra, hogy az állatvédelem komplex feladatrendszerében a hatósági, ebrendészeti feladatok csak egy kisebb hányadot tesznek ki, és jelenleg is csak a kedvtelésből tartott állatok bizonyos fajtáira (kutya, macska) vonatkoznak, valamint, hogy a menhelyi szolgáltatások biztosítása, a civil szereplőkkel való koordinált kapcsolattartás, munkamegosztás, a felelős állattartással kapcsolatos szemléletformáló tevékenységek nem illeszkednek szervesen a Fővárosi Rendészeti Igazgatóság működésébe, **javasoljuk annak vizsgálatát, hogy az állatvédelemmel kapcsolatos fővárosi szintű feladatok minél nagyobb mértékben a Fővárosi Állat- és Növénykert szervezeti keretein, a FÁNK-on belül létrehozott dedikált szervezeti egységen, kompetenciaközponton belül valósuljanak meg.**

2) Menhelyi kapacitáshiányok átmeneti orvoslása

A Főváros állatvédelmi, egészségügyi és ebrendészeti feladatait elsősorban a Fővárosi Rendészeti Igazgatóság (FÖRI) útján látja el.

Az Illatos úti telephely

- 29 db macskakennel
- 150 db kutyakennel
- 4 db kifutó
- 2 db rehabilitációs kennel kapacitással rendelkezik a FÖRI szervezeti és működési szabályzata szerint.

A fenti kapacitások nyilvánvalóan elégtelenek arra, hogy a Budapesten jelentkező igényeket lefedjék, szükséges többletkapacitások biztosítása az új Állatvédelmi Központ megépültéig akár a FÖRI szervezeti keretein belül, akár civil állatvédő szervezetekkel való szorosabb együttműködés révén.

Az Állatvédelmi Alap 15 millió forintos forrást irányoz elő erre a célra, ennek az összegnek a részletes felhasználásáról azonban ez idáig nem született döntés, ennek megtervezése és az Alap forrásainak tervszerű felhasználása a soron következő feladat.

3) Az új Állatvédelmi Központ létrehozása

A Fővárosi Közgyűlés 573/2024. (X. 4.) Főv. Kgy. határozata az új Budapesti Állatvédelmi Központ kialakításához szükséges döntéselőkészítő tanulmány elkészítéséről rendelkezik, melynek kapcsán a cél, hogy az Állatvédelmi Központ legyen alkalmas legalább a Budapest közigazgatási területéről érkező kutyák, macskák, kisemlősök, egzotikus állatok (pl. hüllők), illetve madarak korszerű menhelyi ellátására, a szükséges állatorvosi beavatkozások elvégzésére, valamint oktatási, szemléletformáló tevékenységek, aktivitások megvalósítására. A határozat szerint a döntéselőkészítő tanulmánynak ki kell térnie az új Központ tervezett kapacitásainak, funkcióinak, alapvető műszaki-építészeti kialakításának és lehetséges telepítési helyszíneinek bemutatására, és helyszínenkénti, verziókénti becslést megvalósítási költségeinek meghatározására. A telepítési helyszín(ek) vizsgálata során a fentiekben meghatározott minimum funkciókon felül opcióként vizsgálni szükséges a haszonállatok menhelyi ellátására vonatkozó fővárosi szintű igényeket, egy ilyen menhely(részleg) kialakításának lehetséges helyszíneit és költségét. Az Állatvédelmi Központ potenciális helyszíneinek vizsgálata során előnyben kell részesíteni a főváros tömegközlekedési eszközökkel könnyen megközelíthető, alulhasznosított területeit.

Tekintettel arra, hogy a döntéselőkészítő tanulmány elkészítéséhez, majd ez alapján a tervezési munka megkezdéséhez szükséges forrás 50 millió forint értékben rendelkezésre áll az Állatvédelmi Alapban, az új központ kialakításával kapcsolatos munka elindítható.

4) Ivartalanítási program a kóbor állat szaporulat megfékezésére

A budapesti állatvédelem legégetőbb kérdése a kóbor állatok nem kívánt szaporodásának megelőzése.

E téren az állatvédő szervezetek visszajelzései alapján a **kóbor kutyák szaporodása is fokozódó probléma**, de Budapesten és az agglomerációban elsősorban a gazdátlan, **elvadult macskákból álló kolóniák növekedése** öltött az utóbbi években kritikus méreteket, és jelentkezik egyre inkább megoldhatatlan feladatként a civil állatvédő szervezetek és civil állatvédő magánszemélyek számára.

Pedig az ivartalanítás, a gazdátlan állatok nem kívánatos szaporodásának megelőzése **több mint állatvédelmi kérdés**: egy ponton túl **közegészségügyi, természetvédelmi**, kutyák esetében pedig akár **közbiztonsági** kérdéssé is válhat.

Annak ellenére azonban, hogy a kóbor állatok szaporodásának megelőzése közérdek, az ivartalanítással kapcsolatos feladatokat, illetve anyagi terheket ma aránytalan mértékben viseli a civil szektor.

Ezt támasztja alá a 2023-ban a Hangya Közösség Alapítvány készített országos felmérés is, mely 190, az állatvédelem terén aktív civil szervezet részvételével készült. A felmérés alapján az egyesületek egy év alatt 17.590 kutyát és 4.717 macskát adnak örökbe (országos adat), ami töredékét sem teszi ki az országosan becsült félmillió kóbor kutya állománynak, vagy 3 millió macska állománynak. Nyilvánvaló tehát, hogy pusztán mentéssel, örökbeadással nem lehet tehát a problémát kezelni, meg kell állítani a probléma fokozódását, a kóbor állatok további szaporodását.

A felmérés legfontosabb megállapítása tehát az, hogy miközben a kóbor, gazdátlan állatok száma mind a kutyák, mind a macskák esetében gyorsan nő, a folyamat lassítása, megállítása, tehát az ivartalanítás gyakorlatilag kizárólag a civil szervezetekre hárul, akik anyagi forrás hiányában nem tudják megfelelő szinten ellátni ezt a feladatot.

A felmérés szerint célzott központi támogatás esetén több állatvédő szervezet is részt venne az ivartalanítási programban, például a kóbor állatok befogását (csapdázást) ma is jellemzően ezek a szervezetek, illetve civil állatvédők oldják meg, de az ivartalanítással kapcsolatos állatorvosi költségek megfizetése számukra is jelentős teher, ráadásul elvonja a forrásokat azoktól a feladatoktól (menhelyi ellátás biztosítása), amelyet szintén végeznek, és amelyek ellátására elsősorban létrejöttek.¹

Megjegyzendő, hogy a szaporulat nem csak a gazdátlan állatok szaporodása következtében nő, hanem azon gazdás „kijáró” állatok miatt is, amelyeket gazdájuk nem ivartalanított. Éppen ezért e téren a lakossági szemléletformálás és a gazdás állatok kedvezményes ivartalanítására vonatkozó programok folytatása is fontos feladat. Szerencsére e téren nagyobb eredményességgel lépnek fel a kerületek is, ezért irányul jelen határozati javaslatunk elsősorban a kóbor állatok kolóniáinak ivartalanítására.

Összefoglalva megállapítható:

- hogy az állatvédelem terén tett erőfeszítések akár a menhelyi kapacitások bővítésére, akár az állatorvosi ellátás javítására önmagukban eredménytelenek maradnak akkor, ha nem teszünk érdemi intézkedéseket azért, hogy a probléma eszkalációját megakadályozzuk, azaz nem fékezzük meg a kóbor állatok számának drasztikus növekedését;
- hogy Budapest esetén az országos átlagnál is nagyobb növekedésre lehet számítani, mert nem csak az itt élő populáció növekszik, de „importáljuk” a problémát az ország többi részéből is;
- hogy ezt a feladatot a jelenleg szinte kizárólag azok a civil szervezetek viszik a vállukon, akik alapfeladataik (állatotthonok működtetése, saját gondozásukban lévő állatok rehabilitációja, örökbeadása) felett vállalják ezt a munkát, sokszor saját forrásból biztosítva annak anyagi fedezetét.

Mindezek alapján Budapest Főváros Önkormányzatának nemcsak erkölcsi kötelessége, de elemi érdeke is olyan ivartalanítási program kialakítása, mely a civil szervezetek bevonásával működtethető, és ami megfékezi a kóbor állatok populációjának növekedését.

A fentiek alapján kérjük előterjesztésünk megtárgyalását és elfogadását.

¹ A Hangya Közösség felmérése szerint a civil szervezetek országosan körülbelül 17 ezer kutya, és 13-14 ezer macska ivartalanítását végezték el egy év alatt, részben a saját gondozásukba kerülő mentett állatok, részben nem a szervezet gondozásában lévő, jellemzően kóbor állatok vonatkozásában. Erre a feladatra a civil szervezetek 2022-ben több anyagi forrást - a Hangya Közösség felmérése szerint 727 millió forintot - áldoztak, mint a Magyar Falu Program célzott ivartalanítási pályázatának 2021-2022-es költségkerete (ami Budapest számára nem is volt elérhető).

Határozati javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy

1.

felkéri a főpolgármestert, hogy vizsgálja meg a fővárosi szintű állatvédelem egységes, központi koordinációját megvalósító, a Fővárosi Állat- és Növénykert (FÁNK) szervezetén belül működő új, állatvédelmi, állategészségügyi dedikált szervezeti egység létrehozásának szervezeti, humán, infrastrukturális, jogi és pénzügyi feltételeit.

A vizsgálat keretében azonosítsa többek között, hogy

- a FÁNK milyen feladatokat lát el ma az állatvédelem terén, és milyen kompetenciákkal, meglévő tudásbázissal, infrastrukturális és humán erőforrásokkal rendelkezik ma ezen a téren;
- milyen feladatokat láthat el a jövőben egy, a fővárosi szintű állatvédelem és állategészségügyi feladatok egységes koordinációjáért, irányításáért felelős központ;
- ezen feladatok ellátásához milyen szervezeti-működési, jogi, pénzügyi, infrastrukturális és humán feltételeket szükséges biztosítani;
- a Fővárosi Rendészeti Igazgatóság mely feladatai és erőforrásai csoportosíthatóak át a Fővárosi Állat- és Növénykerthez, mi a reális ütemezése a feladatok és a végrehajtásukhoz szükséges erőforrások átadásának;
- mi a javasolt ütemezés a FÁNK keretein belül működő új szervezeti egység felállítása kapcsán.

felelős: főpolgármester

határidő: 2025. április 30.

2.

felkéri a főpolgármestert, hogy intézkedjen az Állatvédelmi Alap 15 millió forintos, állatmenhelyi kapacitásfejlesztésre szóló előirányzatának tervszerű elköltéséről, ennek érdekében a Fővárosi Rendészeti Igazgatóság állítson össze és mutasson be a keret felhasználásra vonatkozó intézkedési javaslatot, melyet a Klímavédelmi, Közlekedési és Városfejlesztési Bizottság jóváhagyását követően hajtson végre, és az intézkedések megvalósulásáról rendszeresen, legalább negyedévente számoljon be a Bizottságnak.

felelős: főpolgármester

határidő: 2025. április 30. az intézkedési javaslat benyújtására

3.

felkéri a főpolgármestert, hogy intézkedjen az Állatvédelmi Alap 50 millió forintos, az új Állatvédelmi Központ kialakítására vonatkozó előirányzatának 573/2024. (X. 4.) Főv. Kgy. határozat szerinti cél érdekében történő felhasználásáról, ennek érdekében állítson össze egy, a beruházás előkészítéshez (döntéselőkészítő tanulmány elkészítése, majd ezt követően a tervezés elindítása) kapcsolódó munkatervet, valamint a végrehajtás szervezeti kereteit, felelőseit, ütemezését és költségigényét tartalmazó részletes projekttervet, melyet jóváhagyásra nyújtson be a Klímavédelmi, Közlekedési és Városfejlesztési Bizottság számára, majd a végrehajtás megvalósulásáról rendszeresen, legalább negyedévente számoljon be a Bizottságnak.

felelős: főpolgármester

határidő: 2025. március 31. a munkaterv és projektterv benyújtására

felkéri a főpolgármestert, hogy ivartalanítási programok lebonyolításában tapasztalatot szerzett civil állatvédő szervezetek bevonásával és a FÖRI rendelkezésre álló kapacitásainak igénybevételével dolgozzon ki és indítson el kóbor állat ivartalanítási programot a Fővárosi Állatvédelmi Alap e célra biztosított 10 millió forintos keretösszegének terhére, az alábbi szempontok figyelembevételével:

- az ivartalanítási program forrásait elsősorban a Budapest közigazgatási területén belül fellelhető, kontrol nélkül szaporodó kóbor állat kolóniák, jellemzően macskakolóniák szaporodásának megfékezésére kell fordítani;
- a Fővárosi Önkormányzat, illetve intézményei működjenek közre a kolóniáknak otthont adó területek gazdáival való kapcsolatfelvételen, segítsék azt, hogy a terület tulajdonosai a programban együttműködjenek, a civil szervezetek, állatmentők a területre bejussanak;
- a program kidolgozása során fokozott figyelmet kell fordítani a források felhasználásának ellenőrzésére, azaz arra, hogy a programban részt vevő állatok ivartalanításának folyamata ellenőrizhető, nyomon követhető legyen, ne lehessen visszaélni a forrásokkal. E téren fokozottan kell támaszkodni a civil szervezetek észrevételeire, javaslataira, hasonló sikeres programok korábbi tapasztalataira, eljárásrendjére, elvárt dokumentációs kötelezettségeire.

felelős: főpolgármester

határidő: 2025. május 31. a program kidolgozására

Határozathozatal módja:

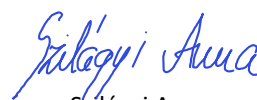
Egyszerű többséggel.

Budapest, 2025. február 17.

Vitézy Dávid

képviselő, képviselőcsoport-vezető

Szilágyi Anna

képviselő

Láttam:

dr. Számadó Tamás

főjegyző